

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hé-
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható
Előfizetést ár fél évre 5 koronára.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

ADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest VII., Károly-körút 7. sz.
hova az előfizetési összegök valamint a
Leiratok küldendők.
Előfizetést ár fél évre 5 koronára.
Kérlatokat nem lesznek visszatérve.

TARTALOM. Mellékfoglalkozás a fővárosi kis-tőzsdéseknek. — A fővárosi tőzsdéi. — A különlegességi áruada a fővárosban. — Árjeltes. — Ajánlat — Hirdetés.

Mellékfoglalkozás a fővárosi kis-tőzsdéseknek.

A napokban értekezlet volt az ipar- és kereskedelmi csarnok helyiségeiben, a mely a kereskedelmi szakba vágó egyéb kérdések között a posta kérdését is tárgyalta. A kir. postaigazgatóság egy magasabb hivatalnok, a ki az értekezleten szintén jelen volt, közölte az értekezlettel, hogy a fővárosi postaigazgatóság a kereskedelmi miniszternek ajánlatot tett a postahivatalok decentralizációjára tárgyában. Miután a kir. postaigazgatóság tevékenységének különböző ágazataiban a folytonosan növekvő irásforgalom rengeteg munkáját nem győzi, — szükségszerűen arra kellett gondolni, hogy legalább az ajánlott levelek összegyűjtését, egy meghatározott csekélyebb összegig, postautalványok és postacsomagok felvételét fiókok által kellene lebonyolítani. Mint-hogy azonban ilyen sok kicsiny hivatal berendezése nem igen fizetné ki magát munka eredményeinek csekélységénél fogva, a mennyiben azok igen nagy költségeket okoznának, ennél fogva a székesfővárosi postaigazgatóság azon eszmével foglalkozik, hogy az elküldendő csomagok, postautalványok és ajánlott levelek felvételét magánegyenek által láttatná el és pedig megfelelő jutalék biztosítása mellett körülbelül 2—300 kisebb üzletembert, mint a milyenek például a tőzsdések, biznának meg a munka ellátásával. Az a tőzsdés vagy kereskedő, a ki ilyen fiókpostát kapna, egy személyt fog e célra alkalmazni, ki a postán néhány nap alatt a kellő ki-kepezésben részesülne, a miáltal képesítve volna ezen hivatal gyakorlati kivételére.

Ezáltal a fő- és székvárosi dohány-tőzsdések egy nagy tömege részére kellemes kilátás nyílik egy számottevő mellékfoglalkozásban vehetni részt, a mely a körülmények szerint és ahhoz képest, hogy az illető tőzsdéhelyiség hol fekszik, igen jelentős lehet. Az elvégzendő munka a mi felfogásunk szerint egészen és teljesen beleillik a tőzsdé-intézmény keretébe, sőt kifejezést adunk ama meggyőződésünknek is, hogy egyetlen-egy üzletág sincs erre inkább hivatva, mint éppen ez. Miután a postahivatalokban manapság csaknem mindenütt nőket alkalmaznak, — a kik igen jó munkar-éonék bizonyultak, — az itt szóban forgó munka szintén intelligens nők által volna elvégzendő, a kiket a tőzsdékben alkalmaznának s a kik nem csupán ki-zárólag a postával foglalkoznának, hanem résztvennének a dohánynevek eladásá-ban is. Ilyen módon a tőzsdések kiadásai

a minimumra redukálnának le és a napról-napra drágább helyberek kérdése, mely a fővárosi dohányárusitást mindig kedvezőtlenebbé és jövedelmezőtlenne teszi, ezáltal egy csapással megvolna oldva, a mennyiben ezen fiókposták természetesen éppen olyan helyeken volnának elhelyezendők, a hol a for-galom nagy és tehát a bérösszegek igen magasak.

Ez alkalommal is sajnálattal kell meg-emlékeznünk arról, hogy a kis-tőzsdé-eknek nincsen szakegyesületük, hogy az összes kistőzsdések között hiányzik az összetartás s így az együttes eljárásra az erő. Pedig ha mint egyesület együtt működnének egész könnyen valósíthatnák meg céljaikat, mert az egy célra törő társas együttműködésnek lehet eredménye, de az egyes ember a legjobb akarat mellett is gyöngye nagyobb célok elérésére. A tőzsdéseknek ott vitatott fontos ügyét is gyorsan és biztosan dűlő-re vihetné a tőzsdéseknek együttes eljárása.

A trafikokos együttműködésének hiánya nagyon érezhető lenne az esetben is, midőn valamely postafiók kiadásánál a királyi postaigazgatóság csekély mér-tekben méltányolná és venné figyelembe a tőzsdijjogosultságot. — Erre való tekintettel kötelességünknek ismerjük, a magas m. kir. pénzügyminiszteriumot megkeresni, hogy ezen ügy érdekében hatalmas befolyását a kis-tőzsdések javára érvényesítse. Ezen kérelmünk támogatá-sára felhozzuk, hogy a fővárosi tőzsdé-eknek csak csekély része tartja fenn magát a tőzsdéjövdelemből. Merlegelni kell továbbá azon fontos körülményt is, hogy a lottójáték megszüntével 70—80 oly budapesti tőzsdés van, ki a lottó-jövedelmet elvesztette. Ezen tőzsdések a postajog elnyerésével kellő kárpótlást nyernének a lottójövdelem elvesztéséért.

Midőn tehát olvasóink figyelmét ezen ezidőszerint kivételre még nem érett újításra felhívjuk, azoknak, kik ez ügy iránt érdeklődnek, azt tanácsolhatjuk, hogy az ügy haladását folytonos figyelemmel kísérjék annál is inkább, mivel azon pillanattól kezdve, melyben egy ily újítás a postaigazgatóság részéről életbe lép-tetetik, természetesen mindannak elő-készítve kell lennie, ami az egész gépezet akadálytalan működéséhez okvetlen szük-séges. Ajánlatos volna tehát, hogy az egyes érdeklődő trafikokosok a fővárosi postaintézéség útján az ügy mikéntállá-sáról biztos tudomást szerezzenek és illetőleg a kapott felvilágosítások után továbbra is a megkívántató érdeklődéssel kísérjék annak fejlődését.

A fővárosi tőzsdéi.

A főváros területén, mind a tiz kerület bele-számításával jelenleg 780 tőzsdé található. Te-kintettel arra, hogy ezeknek száma még 5 esz-tendővel ezélt 1100 volt, továbbá annak figyelembevételével, hogy a főváros népessége ezen idő alatt 60.000 lélekkel szaporodott, a megfogyott számmal tökéletesen meglehetnének elégedve. Azonban e tényállás még mindig nem kielégítő, a mikor egy 600 000 lélekből álló népesség mellett szükségesnek mutatkozik, hogy 780 tőzsdé ekszisztáljon. Honnan vegye e 780 tőzsdés jövedelmét? A fővárosban elérni szán-déktól fogyasztáshoz viszonyítva, a különlegessé-gi aruk beleszámításával, a melyek pedig alig vehetőek egy kalap alá amazokkal, az átlagszám, mely mindegyik fővárosi dőzsdére esne, körül-belül 7000 forint.

Igen érdekes volna, ha itt egyidejűleg ezen 780 tőzsdéhelyiség bérösszegeit is felsorolhatnók. Természetes, hogy ezek láttára mindenkinék, akár szakember, akár nem, önkénytelenül ajkára tolul a kérdés: tulajdonképp honnan veszik ezek az emberek a pénzt, hogy abból megélhesse-nek? Azonban mi inkább tultesszük magunkat ezen gyakran felvetett igazságon nyugvó és egyszersmind érthetlen tények bírálatán és sok-kal inkább az ügynek azon oldalaira fordítjuk figyelmünket, melyek a kistőzsdés kifejlődésének további alapjait képezhetik és mint ilyenek lehetőleg kell, hogy figyelemben részesítsenek. És itt mindenekelőtt a következőket konstata-ljuk:

1. hogy újabb tőzsdé engedélyt csupán és kizárólag csak ott szabadna adni, hol azt egy egészen új utca vagy utrészet megköveteli;
 2. hogy a fővárosnak már létező dohány-árudái egy bizonyos helyi vagy személyi válto-zás alkalmával minden tekintetek nélkül megs-züntetessenek és az engedélyek bevonassanak, éppen úgy, mint az építkezési szabályok ezt minden egyéb tekintet figyelembe vétele nélkül teszik, ha arról van szó, hogy egy épület emel-tessék, mely az esztétikai és a praktikus köve-telményeknek meg nem felel;
 3. hogy általában a főváros tőzsdéinek állo-mánya korlátozott számhoz volna kötve, egészen úgy, mint Ausztriában és hogy ilyen szükséges tőzsdék megszerzése pályázatok kiírása útján volna csak lehetséges;
 4. hogy egy oly tőzsdének átírása, mely egy bizonyos időn belül életképesnek mutatkozott, minden nehézség nélkül eszközölhető legyen;
 5. hogy a fővárosi előkelő és fő utcáiban található azon tőzsdéktől, melyek másféle üzle-ttelkel is foglalkoznak, a tőzsdé-jogositvány megvonassék;
 6. hogy tőzsdéjogért folyamodók között első sorban nyugdíjazott katonatisztek és tisztviselők, vagy ezeknek özvegyei és árvaí, vagy pedig elszegényedett kereskedők részesüljenek előny-ben. De ezenél feltétlenül szabassék, hogy a tőzsdéhez kellő tőkével birjanak;
 7. hogy a tőzsdék egymástól távolsága ne lépéseken, hanem hivatalos mérés szerint kilo-méterekben állapítsák meg;
 8. hogy a befizetés beszüntetve legyen és helyette az elárusítói jutalék egy százalékkal csökkentessék.
- Véleményünk szerint e pontoknak gyakorlati alkalmazásával a m. kir. pénzügyminiszterium leggyorsabban fogja elérni célját, hogy végre helyreállítsák a rend. Tudomásunk szerint erre már évek óta megvan az intéző körök

joakarata. Amint fentebb említették a cél elérésére megtörtént, keresztül vitetett egy és más. De ha a haladás ily csigalassussággal történik, akkor a fővárosi tőzsdetulajdonosok helyzetüknek javítása igen, igen sokáig várthat magára.

Nem akarjuk elhallgatni, hogy az illetékes hivatalnokok czélirányos derék törekvéseinek utjába szinte áthatághatlan akadályok tornyosulnak, oly akadályok, melyek a legjobb törekvést is kétségessé teszik.

A képviselő urak pedig, a helyett, hogy a törvényteremben fejtenének ki fokozottabb munkát, protekciós ügyekben oly buzgalommal járnak el, hogy ajánlásaik által sok oly helyen is létesülnek tőzsdék, hol azokra szükség épen nincsen és csak a régebbi tőzsdék ekszisztenciáját rontják. De a képviselő uraknak ilyen ügyekben oly nagy arányú befolyásuk és határozó szavuk van, hogy a tőzsdések létbiztonsága ez oldalról folytonosan fenyegetve van.

Szomorú, hogy ez így van, szomorú hogy a kötelesegtudó, jóindulatu tisztviselő saját meggyőződése ellenére kénytelen eljárni és csak ellenszenvét ébresztik fel.

Mindaddig pedig, míg ez urakat fel nem világosítják, hogy befolyásuk a dohányjövődéki ügyekben illetéktelen és a kifejtett pressió csak ártalmára van a dohányjövődék országos nagy czéljainak, mindaddig, míg ez urak maguk is nem respektálják a dohányjövődék törvényeit, nem lesz rend a dohányárudák terén, mert nem is lehet rend.

A különlegességi áruda a fővárosban.

10^oo díj élvezete mellett nyerte el ezen áruda jogosítványát Magyar és Abonyi czég, ámbár ez nem volt a legolcsóbb ajánlat, mivel egy ²⁸/₁₀₀ díjra szóló is tételt, mégis nem tagadható, miszerint ajánlattevők oly mérsékelt ajánlatot tettek, mely a beavatottak csodálkozását felkeltette, mivel kizártanak tekinthető, hogy a nyertes czég a különlegességi áruda forgalmának csökkenése esetében a kikötött árulási díj fel-emelésére számíthatna, e szerint az itt kifejtendő munkát, mely 13500 frt jövedelmet hoz, szemben a jóval nagyobb kiadásokkal, valóban igen szerénynek mondhatjuk, különben ez azokra tartozik, a kik az üzletet vezetni fogják és nekünk épen nem okoz fejfájást! Hanem nem mulasztathatjuk el egy kérdést intézni azokhoz, a kiket illet. Hogyan áll ezen versenytárgyalás eredménye szemben azon illetékes helyen történt kijelentéssel, miszerint a különlegességi gyártmányok alapján nem adnak jelentős hasznot és nem is szükséges, hogy adjanak? Hogyan van az, hogy tisztességes embereknek, a kik évek során át egy üzletet kifogástalanul kezelnek, a szalmazsíkot a lábuk elé dobják? Ebben az esetben csak 1350 frtről volt csak szó évenként, mint többleti különbözet a mostani különlegességi áruda tulajdonosai ajánlata és a tökéletesen ismeretlen új bérlek között.

Nem érdemel az, a ki éveken át vagyonával, munkásságával, sokszor egészségével is egy üzletnek szenteli magát, míg azt egy bizonyos magaslatra emeli, valójában annyi méltánylást, hogy legalább megkérdézzék, hajlandó-e az árudát ugyanazon feltételek mellett továbbra is megtartani, mint a legolcsóbb ajánlattevő.

Ha ezt nem veszik tekintetbe, ha az, a ki egy nagy- vagy különleges árudát nyit, csakugyan azon veszedelemnek van kitéve, hogy bizonyos idő elteltével, miután az üzlethez szükséges befektetéseket megtette, akkor, a mikor gyengült a forgalom, egyszerűen felmondhat neki, akkor, a mikor felendíti az üzletet, akkor bizony szívünköl megajánalunk mindenkit, a ki ilyen bizonytalanul jellegű üzlet elnyerése végett fáradozik.

Ha a jelen eset nem állana szoros összefüggésben mindazon miszériákkal, melyeket valószínű folytonosan készletünk és a mely az árusítási viszonyokra szomorú világitást derít fel, hallgatóg tulnénnek rajta, annyival is inkább, mert a szóban forgó ügy el van intézve? ámdé itt nem épen a Mayer és Vöröczegről és nem épen a különlegességi árudáról — a melyen senki gazdagodni nem fog — van csak szó, hanem arról a kereseti bizosságról, melyet minden nagy- és kistőzsdés a mennyire lehet meg kívánhat. A kérdés tehát nem a jogvesztett czég kérdése, hanem ellenkezőleg egy kérdés, a mely mind-

azokat érdekli, a kik dohány- és szivargyártmányok eladásával foglalkoznak! „Ma nekem, holnap neked”, így hangzik egy német közmondás és ha bizonyos híreknek hitelt adunk, akkor nemsokára némely üzlettulajdonos igen kellemetlen meglepetésekre lehet elkészülve.

De már most azt kérdezzük, hová vezessen ez? Kérdezzük vajjon a m. kir. dohánygyed-árúságnak oly egyének kellene-e, a kik a gyártmányokat teljes buzgalommal, kifogástalanul hozzák forgalomba, avagy „vállalkozók” kellenek-e, mint a milyenek minden kézelhető adásvetésre kínálkoznak? Ha az utóbbi áll, akkor persze a nagym. m. kir. pénzügyi miniszterium helyesen teszi, ha annyszor, a mennyiszor lehetőséges, az árusoknak a jogosítványt felmondja; annyival inkább, mert akkor megvan az alkalom, némely magasrangú befolyásos egyének szíveséget is tehetnek; de ha a m. kir. dohánygyed-árúság, a mely az állam pénztárát évenkénti 40 millió forinttal gyarapítja, saját jól felfogott érdekeit tartja szem előtt, akkor arra fog sulyt fektetni, hogy gyártmányai praktikus, szakavatott és gyakorlott emberek által hozassanak forgalomba, ez esetben a jogosítványok felmondása csak akkor eszközöltenének, ha szabálytalanságok követnének el!

Oly nyomorult árusítási viszonyok, mint a milyenek jelenleg fennállanak, soha még nem léteztek és ez köztudomás szerint nagyon nagyot jelent!

Segédszerkesztő: Heltal Nándor.

23109

VII. 1898.

Árlejtés.

A nagykirályi m. kir. pénzügyigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy a Nagy-Bánya városban (Szatmármegye) a dohánygyárudának betöltése czéljából nevezett igazgatóságnál 1898. évi május hó 27-én délelőtt 10 órakor írásbeli ajánlatok által versenytárgyalás fog tartatni.

Ezen nagyárudához 179 dohánykisárus van utalva.

A dohánygyárudára dohány készletét a debreczeni m. kir. dohánygyár-raktárból szerzi és eddig 1⁹⁹/₁₀₀ tőzsdiját élvezett közönséges dohányanyagok után, a különleges gyártmányok után 3.45%o.

Ezen nagyárudával össze van kötve a bélyeg és váltóúrlapok eladásának kötelezettsége 1¹/₂%o eladási jutalék élvezete mellett, ebbeli készletét a nagybányai kir. adóhivataltól szerzeni be.

A nagyáruda kezelése az arra alkalmasnak talált a legcsekélyebb tőzsdiját igénylő pályázónak fog adományoztatni s csakis ezen tőzsdij képezheti az ajánlatok tárgyát.

A nagyáruda és forgalma átlagosan véve dohány és szivarban 96,100 frtot tehető nyers értékben.

A nagyárudával mindig kicsinybeni dohány-árulási jog is van egybekötve.

A magyar kincstár az évi forgalmi eredmény állandóságára, ugy a kistőzsdések számára nézve kezességet nem vállal, a tőzsdij utólagos felemelését nem engedélyezendi és bármennyű kárpótlási igényt tekintetbe nem veend, ellenben vállalkozó köteles a dohány- és szivaranyag-készlet szállítására szolgáló tartályokat és ládákat a megállapított eladási árnak, a magas kincstár részére leendő megítés mellett tulajdonul átvenni, köteles továbbá 21 napi fogyasztásnak megfelelő tartalék készlet 5000 frt értékben beszerezni és folyton érintetlen teljeséggel fenntartani s ezen kívül a napi szükséglet igényelte anyagkészletet is beszerezni 4000 frt értékben, különlegességi dohány-gyártmányokban pedig 400 frtnak megfelelő készletet tartani.

A dohánygyárudára és a vele kapcsolatos kistőzsdé Nagy-Bányán élénk forgalmi helyen tökéletesen száraz bolti és raktári helyiségben, a vállalkozó által személyesen kezelendő s a dohányeladási szabályok 44 § aban részletezett könyvek kifogástalanul vezetendő,

A pályázók kötelesek bánatpénz fejében a fent kijelölt csonkíthatlan dohányanyag-készlet összegének megfelelő 10⁹/₁₀₀o, azaz ötszáz (500) frtot készpénzben vagy állampapírokban, esetleg állami biztosítékul elfogadható más értékpapírokban, melyek azonban tőzsdén jegyzett érték 20⁹/₁₀₀o-ának levonása mellett mutakozó értékben fogadhatnak el, ezen kir. pénzügyigazgatóság székhelyén vagy kerületében levő valamelyik

kir. adóhivatalnál pénzügyi letétbe helyezni, s arról szóló eredeti nyugtát a fent megnevezett nap délelőtt 10 óráig benyújtandó 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt és sajátkezűleg aláírt ajánlataikhoz mellékelni és az így ellátott a magy. kir. pénzügyigazgatóság főnökéhez beküldeni. Kívül irandó: »Ajánlat a nagybányai dohánygyárudára elnyerése végett».

Nagy-Károly, 1898. május 11.

Magy. kir. pénzügyigazgatóság.

12186
898

Ajánlat.

A nagyszebeni m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a megüresedendő szerdahelyi dohánygyárudára kezelésének betöltése czéljából nevezett magy. kir. pénzügyigazgatóságnál 1898. évi május hó 27. délelőtt 10 órakor írásbeli ajánlatok utján versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlat tárgyát csakis a dohányforgalom utján járó tőzsdij fogja képezni.

A jogosítvány elnyerésére annak lesz kilátása, ki a százalékokban kifejezendő legkisebb tőzsdiját követeli és aki arra alkalmasnak is találhatik, minél fogva az államkincstár fentart magának arra jogot, hogy a versenyzők között szabadon válasszhasson, ugyanazért egy ajánlattevő sem támaszthat igényt azért, mert az ő olcsóbb ajánlata el nem fogadtatott.

Az eddigi dohánygyárudás az áruda kezeléséért 17⁰/₁₀₀ azaz egy egész és hetvenszáz tőzsdiját élvezett.

A kisárusági joggal is egybekötött dohánygyárudára 1897. évi ésszforgalma 66027 forint volt, melyből 2040 frt a kicsinybeni eladásra, 63987 frt az anyagbeszerzés végett hozzáutalt 111 dohánykisárus forgalmára esik.

A nagyáruda kezelésével 1¹/₂%o-os kezelési jutalék élvezése mellett a bélyegjegyek és a váltó úrlapok eladásának joga is egybe van kötve.

Kötelesek pályázók bánatpénz fejében a fent kijelölt csonkíthatlan dohány készletérték összegének megfelelő 10⁹/₁₀₀o-át azaz négy száz (400) frtot a százszebesi vagy a magyar korona területén közhatalosoknál biztosítékként elfogadható óvadékképes értékpapírokban (melyek azonban csak 20%o levonása mellett értékben fogadhatnak el) pénzügyi letétbe helyezni, az arról szóló eredeti nyugtát a fentebb megjelölt nap délelőtt 9 óráig benyújtani és 50 kros bélyegjeggyel ellátott és sajátkezűleg aláírt és lepecsételt ajánlataikhoz csatolni, az ajánlatot pedig »Ajánlat az Erdélyi-Szerdahelyen megüresedett dohánygyárudára kezelésének elnyerése iránt» cím alatt a nagyszebeni m. kir. pénzügyigazgatóság főnökének közvetlenül vagy posta utján benyújtani.

Egyekben a dohánygyártmányok eladására vonatkozó és a százszebesi pénzügyi biztosításnál, valamint ezen igazgatóságnál megtekintendő szabályok mérvadók.

Nagyszeben, 1898. május hó 5-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Figyelmeztetésül!

A t. cz. tőzsdetulajdonosok tisztelettel figyelmeztetnek, hogy a Heissler-féle

„HYGIEA“

szabad. papir szivarszopóka

hajlított csontalaku tollszipkával azért oly kedveltek a dohányzóknál, mert legjobb óvják meg a nyelvet és száját a sérüléstől.

Ezen szivarszipka, mely óriási fogyasztásnak örvend, nyáiban kapható a következő nagyárudásoknál:

Hirsch Jakab, VI., Andrassy-ut 19.

Fleischmann József, V., Bálvány-u. 8.

Sopronyi V., VIII., Kerepesi-ut 1.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK GROSS- UND KLEINVERSCHEISSER UNCARNS).

INHALT. Ein Nebenerwerb für die hauptstädtischen Kleintrafikanten. — Die Spezialitäten-Trafik in der Hauptstadt. — Vermischtes. — Annonce.

Ein Nebenerwerb für die hauptstädtischen Kleintrafikanten.

Dieser Tage hat in den Lokalitäten der Gewerbe- und Handels-Halle eine Konferenz stattgefunden, welche unter anderen in das Handelsfach einschlagende Fragen, auch diejenige des Postwesens besprach. Ein höherer Beamter der kön. ung. Postdirektion, welcher dieser Konferenz anwohnte, theilte der Versammlung mit, dass die hauptstädtische Postdirektion dem Handelsministerium einen Antrag behufs Dezentralisirung der Postämter unterbreite habe. Nachdem die kön. ung. Postdirektion den stetig imens wachsenden kolossalen Verkehr in den verschiedenen Geschäftszweigen ihres Wirkens nicht zu überwältigen vermag, muss nothwendigerweise daran gedacht werden, zumindest das Einsammeln der rekommandirten Briefe, Postanweisungen bis zu einem bestimmten geringem Betrage, sowie der Postpakete durch eine grössere Anzahl von Filialen bewerkstelligen zu lassen. Da jedoch die Errichtung solch vieler kleiner Ämter wegen der Geringfügigkeit ihrer Arbeitsleistung sich nicht rentiren würde, beziehungsweise dieselben grosse Kosten verursachen würden, so hat die hauptstädtische Postdirektion die Idee ins Auge gefasst, die Aufnahme von zu expedirenden Packeten, Postanweisungen und rekommandirte Briefe durch Private bewerkstelligen zu lassen und zwar würden gegen Vergütung einer Provision circa 2—300 kleine Geschäftsleute, wie es z. B. die Trafikanten sind, mit dieser Arbeit betraut werden. Der betreffende Trafikant oder Kaufmann, der eine solche Postfiliale erhielte, wäre gehalten eine Person anzustellen, welche bei der Post durch einige Tage nöthigen Unterricht geniessen würde, welcher letzterer ihn zur praktischen Ausübung dieses Amtes befähigen würde.

Hiedurch eröffnet sich für einen namhaften Theil der hauptstädtischen Tabak-Trafikanten die angenehme Aussicht, eines Nebenerwerbes theilhaftig zu werden, der nach Umständen und je nach dem ein Trafiklokale örtlich gelegen ist, von Bedeutung sein könnte. Die zu verrichtende Arbeit passt unseres Erachtens nach ganz und gar in den Rahmen des Trafikwesens, ja, wir möchten sogar behaupten, dass kein anderer Geschäftszweig sich hiefür so sehr eignet, wie dieser. Da die Postämter heutzutage bereits überall weibliche Arbeitskraft verwenden, wäre die in Rede stehende Arbeit durch intelligente Mädchen, welche man in den Trafiken anstellen könnte, leicht zu bewältigen, indem diese nicht ausschliesslich dem Postwesen, sondern auch dem Verkauf der Tabakprodukte ihre Thätigkeit widmen könnten. Solcher Art würden sich die Kosten der Trafikanten auf ein Minimum reduzieren und die Frage wegen der täglich theuer-

er werdenden Lokalmiethen, welche bereits den Verschleiss der Tabakprodukte in der Hauptstadt immer ungünstiger und unrentabler gestaltet, würde hiedurch mit einem Schlage gelöst sein, zumal diese Filialen natürlich gerade auf jenen Plätzen errichtet würden, wo ein starker Verkehr ist, also, wo die Miethpreise sehr hoch sind.

Wir bedauern auch bei dieser Gelegenheit, wie bei so vielen anderen, dass die Kleintrafikanten keinen Verein bilden, keine kompakte Masse, die derartige Dinge sofort aufgreift und zum Nutzen des Einzelnen wie des Ganzen, diese Angelegenheit erfolgreich durchführen könnte.

Der Mangel einer Vereinigung unter den Trafikanten dürfte sich dabei abermals sehr fühlbar machen, indem bei einer eventuellen Vergebung solcher Postfilialen der Besitz einer Trafik für die kön. ung. Postdirektion natürlich nicht massgebend sein dürfte und keiner grossen Beachtung werth gehalten werden dürfte. Im Hinblick darauf, erachten wir es daher für unsere Pflicht, das hohe kön. ung. Finanzministerium zu ersuchen, es möge bei dieser Gelegenheit seinen mächtigen Einfluss zu Gunsten der Kleingewerbeverschleisser bei Se. Exzellenz, dem Herrn Handelsminister in die Waagschale legen. Wir unterstützen diese unsere Bitte damit, indem wir zu bedenken geben, dass darunter nur ein sehr geringer Theil der hauptstädtischen Kleintrafikanten von dem Ertrage ihrer Trafik zu existiren vermögen. Ausserdem erinnern wir daran, dass es in der Hauptstadt auch circa 70—80 solche Trafikanten gibt, die den Verlust ihrer Lottokollektur zu beklagen haben und denen bei dieser Gelegenheit ein kleiner Verdienst zugewendet werden könnte, welcher zur Aufbesserung ihrer materiellen Lage beitragen würde.

Indem wir nun die Aufmerksamkeit unserer Leser auf diese allerdings noch nicht bis zur Reife gediehene Neuerung lenken wollen, möchten wir denjenigen, welche sich für die Sache interessiren rathen, dass sie die Angelegenheit bis zu ihrer vollständigen Ausführung nicht aus dem Auge verlieren mögen, und dies umsoweniger, als in dem Augenblicke, wo eine Neuerung wie diese es ist, von Seite der Postverwaltung eingeführt wird, selbstverständlich auch behufs ungehinderten Funktioniren des Gesamtapparates auch all das vorhanden sein muss, was zur Durchführung derselben von Nöthen. Es würde sich daher empfehlen, wenn einzelne Trafikanten bei der hauptstädtischen Postdirektion Erkundigungen über den Stand der Angelegenheit einziehen, eventuell dieselben nach empfangener Information entsprechendes Vorgehen beobachten würden.

Die Spezialitäten-Trafik in der Hauptstadt.

Mit dem Perzentsatze von 1% wurde die Spezialitäten-Trafik in Budapest (Pest), an die Firma Magyari und Abonyi vergeben. Obgleich dies nicht der billigste Anbot war, zumal auch ein Offert mit $98\frac{100}{1000}$ vorlag, lässt es sich gleichwohl nicht leugnen, dass die Offertsteller einen solch bescheidenen Anbot machten, der das Erstaunen jedes Fachkenners wachrufen dürfte. Da es als ausgeschlossen zu betrachten ist, dass die Ersteher der Spezialitäten-Niederlage bei einem etwaigen Misserfolge auf die Erhöhung ihrer Provision werden rechnen können, so erscheint die Arbeitsleistung, welche hier zu verrichten ist und die mit kaum 13.500 Gulden, gegenüber einer viel höheren Spesenlast, allerdings sehr bescheiden. Doch das ist ja eigentlich Sache derjenigen, welche das Geschäft führen werden und hat uns im Grunde genommen gar nichts zu kümmern; allein, wir können es uns nicht versagen, eine Frage zu richten an diejenigen, die es angeht: Wie verträgt sich das Resultat dieser Konkursausschreibung mit jenem von massgebender Seite gethanen Ausspruch, dass die Spezialitäten-Sorten im Grunde genommen kein nennenswerthes Erträgniss bringen und auch keines zu bringen brauchen? Wie kommt es, dass man rechtschaffenen Leuten, welche Jahre lang ein Geschäft tadellos führen, den Strohsack vor die Füsse wirft? In diesem Falle hat es sich um die Lappalie von im Ganzen 1350 Gulden jährlich gehandelt, zwischen den früheren, beziehungsweise jetzigen Besitzern des Spezialitätengeschäftes und den wildfremden Erstherrn. Verdient derjenige, welcher sich Jahre hindurch mit seinem Vermögen und seiner Thätigkeit, ja häufig auch mit seiner Gesundheit für ein Geschäft opfert, bis er es zu einer ansehnlichen Höhe heranbringt, in Wirklichkeit nicht einmal jene Rücksicht, dass man ihn zumindest fragt, ob er das Geschäft unter denselben Bedingungen, wie der billigste Offertsteller, zu übernehmen wünscht? Nun denn, wenn dies wirklich der Fall ist, wenn derjenige, der eine Grosstrafik oder Spezialitäten-Niederlage errichtet, in Wirklichkeit vor der Gefahr steht, dass man nach einer Zeit, wo in das Geschäft Investitionen gemacht wurden und wo es schwächer ging, ihn dann einfach kündigt, wenn dasselbe zur Blüthe gelangt, dann, nun dann bedauern wir vom Herzen jeden Einzelnen, der ein solches Geschäft zu erlangen beflissen ist.

Stünde der vorliegende Fall, welcher ein düsteres Streiflicht auf die Verhältnisse des Verschleisses wirft, nicht im engsten Zusammenhang mit all jenen Misären, die wir fortwährend zu schildern bemüssigt sind, so würden wir darüber stillschweigend hinweggehen, zumal die Angelegenheit erledigt ist; allein, hier handelt es sich nicht um die Firma Mayer & Véri und auch nicht um das Spezialitätengeschäft, an das, unter den gegebenen Verhältnissen, kein Mensch reich werden wird. Es handelt sich vielmehr um die Sicherheit des Erwerbes, die jeder Gross- und Kleintrafikant so viel als möglich für sich beanspruchen muss. Die Frage ist daher keine Frage der betreffenden Firma, im Gegentheil, sie ist eine Frage, die Jeder-

mann angeht, der sich mit dem Verkaufe der kön. ung. Tabakprodukte befasst. »Heute mir, morgen Dir«, so lautet ein deutsches Sprichwort und wollen wir Gerüchten Glauben schenken, so dürften die nächsten Zeiten so manchem Geschäftseigenthümer Ueberraschungen in sehr unangenehmer Form bereitet werden. Wir fragen aber, wo das eigentlich hinaus soll? Wir fragen, ob die kön. ung. Tabakregie Tabakverschleisser braucht, die ihre Erzeugnisse in fachmännischer, ordnungsmässiger Weise in den Handel bringt, oder ob sie blos »Unternehmer« braucht, gleich Denjenigen, wie sie für alle erdenklichen Käufe und Verkäufe gewünscht werden. Wenn dies letztere der Fall ist, dann freilich hat das kön. ung. Finanzministerium Recht, wenn es, so oft dies nur möglich ist, den Verschleissern die Lizenzen kündigt, zumal man dann Gelegenheit hat, sich mancher einflussreichen hohen Persönlichkeit gefällig zu zeigen; wenn aber die kön. ung. Tabakregie, welche dem Staatsschatze jährlich vierzig Millionen Gulden Reinutzen zuführt, ebenso darauf bedacht ist ihr eigenes Interesse zu wahren, indem sie Gewicht darauf legt, ihre Erzeugnisse von geschulten, praktischen, branch- und geschäftskundigen Leuten in den Verkehr zu bringen, dann dürften die Kündigungen von Lizenzen nur in dem Falle vorgenommen werden, wenn Unregelmässigkeiten in der Gebahrung nachgewiesen werden sollten. So wie die Verschleissverhältnisse bei uns heute ausschauen, so arg war dies zu keiner Zeit und das will bekanntlich viel sagen.

Vermischtes.

Die Sonntagsruhe der Trafikanten. In einigen Provinz-Zeitungen finden wir die Beschwerden dortiger Trafikanten, welche noch immer die Sonntagsruhe entbehrend, dieselbe dadurch zu erlangen hoffen. So lesen wir unter Anderem eine Notiz in der Fünfkirchner Zeitung, dessen Verfasser kurzen Prozess macht, indem er verlangt, dass die Raucher sich ihren Bedarf am Samstag stets einkaufen sollen und derjenige, der dies nicht thut, soll eben nicht rauchen. Wir würden solchen kindischen Aeusserungen überhaupt keine Beachtung schenken, wären sie nicht geeignet, manchen Trafikanten dadurch irre zu führen, indem man des Glaubens sein könnte, dass die Bequemlichkeit des Rauchers bei Bewilligung der Sonntagsruhe blos eine nebensächliche Rolle spielt. Indess liegt die Sache gerade umgekehrt. Gerade der Raucher ist es, dessen Bequemlichkeit unter allen Umständen keine Einbusse erleiden darf und wenn man in Oesterreich die Sonntagsruhe auch eingeführt hat, so war dort keineswegs das Bedenken geschwunden, welches in dem Umstande liegt, dass die Bequemlichkeit der Raucher darunter leidet. Aus diesem naheliegenden Grunde ergriff man daher auch dort mit Freuden die Gelegenheit dieses Hinderniss durch den Zigarren-Automaten zu beseitigen und das österr. Finanzministerium war es, welches mehr noch als die Unternehmer, die Einführung derselben forcirte und gegenwärtig mit Ungeduld erwartet. Am Ende ist es ja von der Presse sehr lobenswerth, wenn sie sich der Trafikanten, wie bei jeder Gelegenheit, so auch bei dieser warm annimmt, allein es wäre ein sehr schlechter Dienst, den sie sowohl den Verschleissern, wie auch dem Publikum erweisen würde, wenn man einfach sagt, dass die Raucher sich ihren Bedarf schon am Samstag anschaffen können. Wir denken, dass sich das Gros des Publikums weit eher das Rauchen ganz abgewöhnen würde, als dass es sich solcher Art massregeln liesse. Und darum können wir nur abermals rathen, die paar Wochen

ruhig abzuwarten, bis die Zigarren-Automaten-Angelegenheit erledigt ist, und glauben wir, dass nach Ablauf dieser Frist die Frage der Sonntagsruhe aufgehört haben wird zu existiren.

Das Zahlenlotto in Oesterreich. In dem eben erschienenen Hefte der »Mittheilungen des k. k. Finanzministeriums« findet sich ein interessantes Kapitel über das Zahlenlotto in Oesterreich. Die Geschichte und Entwicklung desselben wird in eingehender Weise dargelegt und dann die zur Einschränkung des Spieles getroffenen Maassregeln auseinandergesetzt. Bemerkenswerth sind die statistischen Angaben, die das Kapitel enthält. Seit dem 1. Nov. 1787, d. i. dem Zeitpunkte des Betriebes des Zahlenlottes auf Rechnung des Staates, bis Ende 1896 hat der Staat von den im Lotto gemachten Spieleinlagen per 1.140.841,614 fl. einen Reingewinn von 432.721,359 fl. bezogen. An Gewinnsten wurden während der Gesamtperiode 649.266,134 fl. ausbezahlt, welcher Betrag 56,91 Prozent der Spieleinlagen repräsentirt. Als ertragsreichstes Dezennum stellt sich jenes vom Jahre 1878 bis 1887 dar, in dem an Brutto-Einnahmen 213,3 Millionen Gulden, an Netto-Einnahmen 83,7 Millionen Gulden in die Staatskassen geflossen sind. Der höchste Reingewinn wurde im Jahre 1884 mit 9.294,283 fl. bei einer Brutto-Einnahme von 22.151,347 fl. erzielt. Die Gewinnste sind den mannigfaltigsten Schwankungen unterworfen; das zeigt sich insbesondere dann, wenn ihre Bewegung nach den Ergebnissen der einzelnen Monate betrachtet wird. Die Monateinnahmen von 1.121,159 fl. (Juli 1894) und von 2.256,458 fl. (März 1890) bilden die Unter-, beziehungsweise die Obergrenze der Bewegung während des Dezennumms 1887—1896. Dazwischen variiren die Einlagesummen der einzelnen Monate in den verschiedenen Jahren dieses Dezennumms, und zwar in einem auf eine gewisse Regularität hindeutendem Maasse. Es zeigt sich hierbei, dass die Wintermonate grössere Einnahmen liefern, als die Sommermonate; dies dürfte wohl damit im Zusammenhange stehen, dass die Periode des geringeren Arbeitsverdienstes gegenüber theilweise erhöhten Bedürfnissen den Anreiz zum Spiele steigert. Seit dem Jahre 1891 ist ein wesentlicher Rückgang der Jahressummen an Spieleinlagen zu verzeichnen. Die Ursachen dieser Erscheinung werden auf die im Interesse einer Einschränkung der Spiellust des Publikums erlassenen gesetzlichen Maassregeln zurückgeführt. Während nun im Jahre 1887 durchschnittlich eine Quote von 94 kr. auf den Kopf der Bevölkerung — ohne Unterschied des Verwaltungsgebietes — entfiel, erscheint diese Quote im Jahre 1896 bereits auf den Betrag von 60 kr. reducirt.

Hilfsredakteur: Ferdinand Heltai.

38.205. szám.
1895. VI.

Arlejtési hirdetmény.

A kincstári dohánygyártmányok fuvarozásának 1898. évi augusztus hó 1-től kezdve egy, esetleg három évi időtartamra a lentebb felsorolt utvonatokra nézve leendő biztosítása céljából alólírott pénzügyigazgatóságnál folyó évi június hó 13-án délelőtt 10 órakor versenytárgyalás fog tartatni.

A fuvarozás következő utvonatokon fog eszközöltetni:

1. a temesvári m. kir. dohánygyártól a József külvárosi vasuti indóházhoz és vissza;
2. a temesvári m. kir. dohánygyártól a belvárosi m. kir. dohányáruda raktárhoz és vissza;
3. a József külvárosi vasuti indóháztól vagy gőzhajózási állomástól a belvárosi m. kir. dohányáruda raktárba és vissza;
4. a temesvári m. kir. dohánygyártól a gőzhajó állomáshoz és vissza;
5. egy fuvar üres papirdobozokkal a józsefvárosi vasuti állomástól a dohánygyár udvarába;

6. egy fuvar üres nagy szerkocsinak a dohánygyár udvarából a józsefvárosi vasuti állomáshoz;

7. az üres ládának fuvarozása a belvárosi m. kir. dohánygyárhoz olyképen, hogy egy fuvar legalább 10 nagy és 20 közép vagy kis ládából álljon és az elkobzott dohány és egyéb visszaküldendő anyag külön díjazás nélkül hozzá csomagoltassék;

8. a temesvári m. kir. dohánygyárból a hó és szemét kihordása.

Ezen versenytárgyalásban részt venni kívánók sajátkezüleg aláírt és 50 kros bélyeggel, valamint 1000 frt készpénz vagy értékpapirkobani bánatpénz vagy annak letételét igazoló pénztári nyugtával, továbbá terhes szerződés kötésre való képességüket, magyar honpolgárságukat és megbízhatóságukat igazoló helyhatósági bizonyítványokkal felszerelt lepecsételt ajánlataikat legkésőbb folyó évi június hó 13-án délelőtt 9 órájáig tartoznak az alulírt pénzügyigazgatóság főnökénél benyújtani.

Az ajánlatban az igényelt fuvarbér minden egyes utvonatra elkülönítve és pedig egyszáz (100) kologramm teljulsu után, a hó és szemét kihordásánál ellenben fuvaronként leszen kiteendő, valamint az igényelt ár, javítás vagy vakarás nélkül betűkkel és számokkal kitüntendő.

Az ajánlatok alternative kettős irányban szerkesztendők és pedig: hogy mennyi fuvarbért igényel ajánlattevő az esetre, ha a fuvarozás egy és mennyit, vagyha az három évre ruháztatik ajánlattevőre; világosan megjegyzetetik, hogy a gyártmányoknak fel- és lerakását a vállalkozó saját embereivel eszközölni tartozik.

Oly ajánlatok, melyek nem a fenti felsorolt mód szerint vagy határozatlanul vannak szerkesztve, vagy pedig más versenyzők ajánlataira hivatkoznak, vagy elkésve, vagy nyitva lesznek beadva, vagy pedig bánatpénzzel ellátva nincsenek, tekintelbe nem fognak vétetni.

Minden ajánlattevő az ajánlatok benyújtására kitűzött határnaptól számítandó három hónapig kötve van.

A beérkezett ajánlatok tekintetében a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium a szabad választási jogot magának fenntartja és így az ajánlattevő semmi esetben nem támaszthat igényt azért, ha ajánlata (ha mindjárt a legjobb is volna) el nem fogadtatnék.

Az el nem fogadott ajánlatokhoz csatolt bánatpénz az ajánlattevőnek azonnal visszaszolgáltatik, mind a mellett azonban egyik ajánlattevő sincs jogosítva bánatpénzt az ajánlatok benyújtására kitűzött határidőtől számítandó 6 hét lefolyása előtt visszakövetelni.

Ajánlattevőknek jogukban álland az ajánlatok felbontásánál, mely a bekezdésben említett időben alulírott pénzügyigazgatóság II. emelet 9. számú szobájában fog eszközöltetni, személynesen jelen lenni.

Végül határozottan kijelentetik, hogy a dohánygyártmányok fuvarozásához kizárólag csak is latorja nélküli rendes nagy teherszállító kocsik használhatók.

Az ezen szállítási üzletnél mérvadó egyéb szerződési feltételek ezen pénzügyigazgatóság VI. ügyosztályában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Temesvárott, 1898. évi május hó 11-én.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

Zur Beachtung!

Die p. t. Tabaktrafikanten werden höflichst aufmerksam gemacht, dass die Heissler'schen

„HYGIEA“

Patent. Papier-Zigarrenspitzen

mit hornartigem umgestülpten Kiele aus dem Grunde bei den Rauchern so sehr beliebt sind, weil dieselben den besten Schutz bieten gegen Zungen- und Lippenverletzung.

Diese Cigarrenspitzen, welche massenhaften Absatz finden, sind en gros erhältlich bei den Herren Grosstrafikanten:

Jakob Hirsch, VI., Andrassy-ut 19.
Josef Fleischmann, V., Bálvány-utca 8.
V. Sopronyi, VIII., Kerepesi-ut 1.